

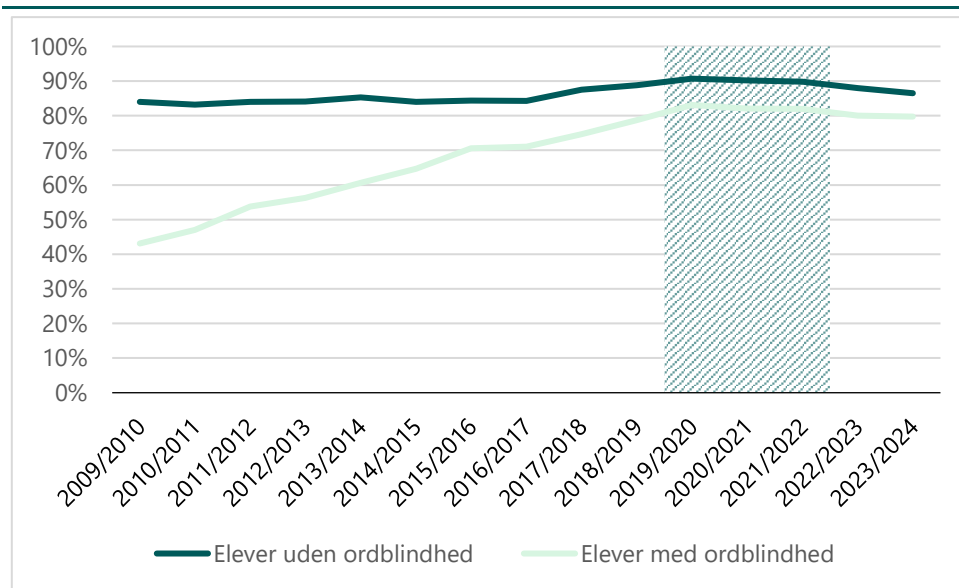
BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Markant flere elever med ordblindhed gennemfører de obligatoriske prøver i 9. klasse

Elever *med* ordblindhed gennemfører, sammenlignet med tidligere år, nu næsten folkeskolens obligatoriske prøver i samme grad som elever *uden* ordblindhed. Specielt i dansk læsning og retskrivning er forskellen til den øvrige gruppe tæt på at være lukket.

Flere elever med ordblindhed gennemfører de obligatoriske prøver i 9. klasse. I skoleåret 2009/2010 gennemførte 43,1 pct. af de elever med ordblindhed i 9. klasse alle obligatoriske prøver. I det sidste skoleår før særlige prøvevilkår grundet covid-19 (2018/2019) var andelen steget til 78,7 pct. Andelen af elever med ordblindhed, der har gennemført alle obligatoriske prøver, har ligget omkring de 80 pct. i de to skoleår efter covid-19, jf. figur 1.

Figur 1 Udvikling i gennemførelse af de obligatoriske prøver i 9. klasse

Anm.: Udviklingen er opgjort blandt elever i 9. klasse pr. 30. september i pågældende skoleår. Elever med ordblindhed omfatter 1) elever, som er testet ordblind med Ordblindetesten foretaget fra 3. – 9. klasse, og 2) brugere af Nota, som har fået adgang på baggrund af at være ordblind. Hvis eleven har taget Ordblindetesten af flere omgange, er eleven kategoriseret som ordblind, hvis mindst én af testene er faldet sådan ud.

Grundet Covid-19 er der særlige prøve regler i 2019/2020, hvor alle prøver blev aflyst. I skoleåret 2020/2021 og 2021/2022 blev prøverne delvist aflyst. For de aflyste prøver fik eleverne ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter

til prøvekarakterer. For de afholdte prøver, fik eleverne ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til prøvekarakter, hvis standpunktskarakteren var højere end den opnåede prøvekarakter.

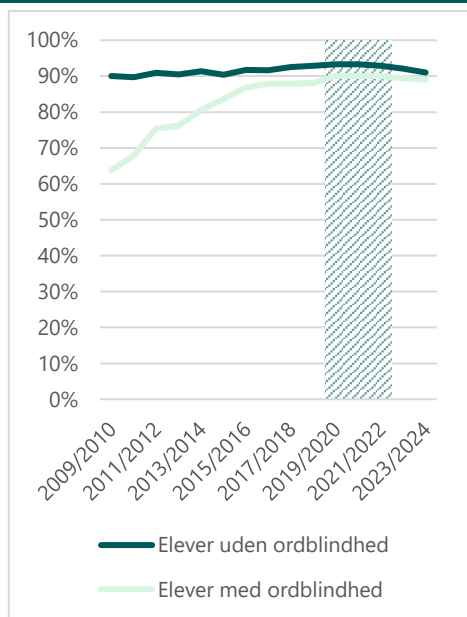
Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks og Børne- og Undervisningsministeriets registerdata.

Udvikling har betydet, at forskellen mellem andelen af elever med ordblindhed og den øvrige gruppe elever er kraftigt reduceret. I 2023/2024 er forskellen 6,8 pct. point. Til sammenligning var forskellen 40,9 pct. point i 2009/2010.

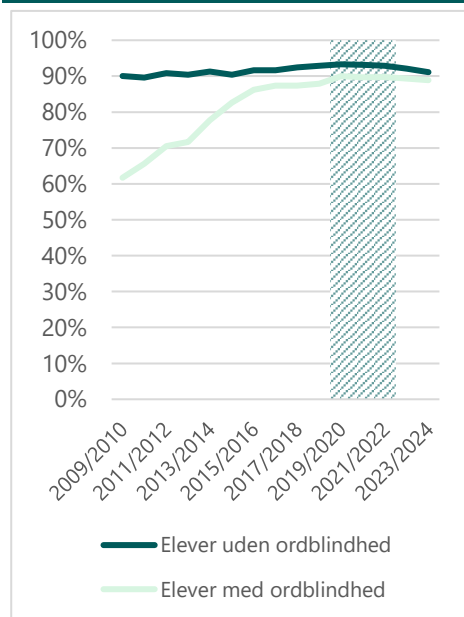
Den positive udvikling blandt elever med ordblindhed, der gennemfører folkeskolens prøver i 9. klasse, kan bl.a. skyldes, at der de seneste år har været fokus på tidlig opsporing og identificering af elever med ordblindhed. Dermed har skoler kunne sætte ind med den rette støtte tidligere. Der skal dog tages forbehold for at i samme periode er andelen af elever, som testes ordblind, steget markant, jf. figur 4. Det betyder, at elevsammensætningen i gruppen af elever med ordblindhed sandsynligvis har ændret sig over årene og inkluderer muligvis i dag en, i udgangspunktet, fagligt stærkere gruppe.

Især i dansk læsning og dansk retstavning har gruppen af elever med ordblindhed klaret sig næsten lige så godt, som elever uden ordblindhed, jf. figur 2 og 3. Her var der kun hhv. 2,0 og 2,2 pct. point forskel i andelen som består læsning og retstavning i skoleåret 2023/2024.

Figur 2 Udvikling i andelen, som består dansk læsning

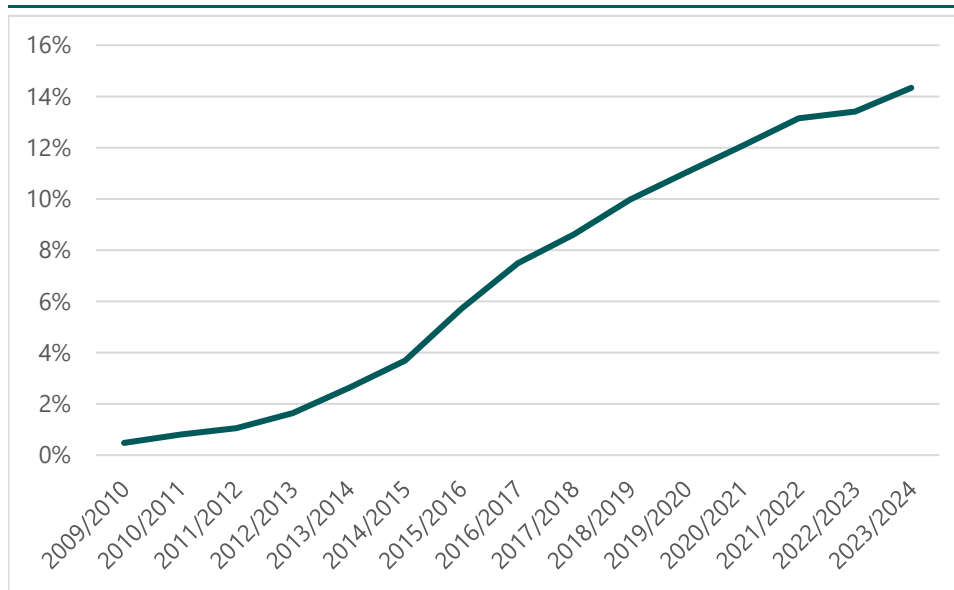
Figur 3 Udvikling i andelen, som består dansk retstavning

Anm.: Udviklingen er opgjort blandt elever i 9. klasse pr. 30. september i pågældende skoleår. Elever med ordblindhed omfatter 1) elever, som er testet ordblind med Ordblindetesten foretaget fra 3. – 9. klasse, og 2) brugere af Nota, som har fået adgang på baggrund af at være ordblind. Hvis eleven har taget Ordblindetesten af flere omgange, er eleven kategoriseret som ordblind, hvis mindst én af testene er faldet sådan ud.

Grundet Covid-19 er der særlige prøve regler i 2019/2020, hvor alle prøver blev aflyst. I skoleåret 2020/2021 og 2021/2022 blev prøverne delvist aflyst. For de aflyste prøver fik eleverne ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til prøvekarakterer. For de afholdte prøver, fik eleverne ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til prøvekarakter, hvis standpunktskarakteren var højere end den opnåede prøvekarakter.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks og Børne- og Undervisningsministeriets registerdata

Figur 4 Andel elever med ordblindhed blandt 9. klasseelever

Anm.: Opgjort blandt elever i 9. klasse pr. 30. september i pågældende skoleår. Elever med ordblindhed omfatter 1) elever, som er testet ordblind med Ordblindetesten foretaget fra 3. – 9. klasse, og 2) bruger af Nota, som har fået adgang på baggrund af at være ordblind. Hvis eleven har taget ordblindetesten flere er eleven kategoriseret ordblind, hvis det gælder for mindst en af testene. Bemærk, at NOTA data ikke er tilgængeligt for 2023/2024. Det er dog i de seneste år en meget lille gruppe, som bliver bruger af Nota i 9. klasse uden at være testet ordblind med ordblindetesten. Der er korrigeret for en gruppe på 20 elever.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks og Børne- og Undervisningsministeriets registerdata

Boks 1

Ordblindetesten

I februar 2015 offentliggjorde daværende Undervisningsministeriet en national ordblindetest, *Ordblindetesten*, som kan identificere elever, studerende og kursister med ordblindhed på tværs af uddannelser – fra grundskolens 3. klasse og til de videregående uddannelser og voksenuddannelser. Testen skal medvirke til at sikre, at ordblinde kan deltage ligeværdigt i skole, uddannelse og arbejdsliv på trods af deres vanskeligheder.

Ordblindetesten bygger på viden om de specifikke læse- og stavevanskeligheder, der karakteriserer ordblindhed. Ordblindetesten giver en sikker og ensartet identifikation af ordblindhed.

Ordblindetesten er IT-baseret, selvscorende og indeholder et spørgeskema om læsefærdigheder og tre test; én test, der undersøger elevens færdigheder i at koble bogstav og lyd, én test, der undersøger elevens færdigheder i at koble lyd og bogstav, og én test, der undersøger elevens basale ordforråd.

Ordblindetesten udregner en samlet testscore for eleven. Testresultatet er korrigeret for gættetsandsynlighed og for enkelte særligt langsomme svar.

På basis af resultatet på Ordblindetesten inddeles de testede elever i tre kategorier:

- Ordblind
- Usikker fonologisk kodning
- Ikke ordblind

Usikker fonologisk kodning betragtes ikke som en funktionsnedsættelse i form af ordblindhed. Eleverne må ikke på basis heraf tilbydes prøve på særlige vilkår.

STUK vejleder til ikke at teste flere gange med Ordblindetesten.

Nota – Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder

Nota producerer og udlåner tekster, der er gjort tilgængelige for mennesker med læsehandicap. Det gør Nota på vegne af staten som en institution under Kulturministeriet. Formålet med Nota er at sikre lige adgang til viden, samfundsdeltagelse og oplevelser for mennesker, der ikke kan læse almindelig trykt tekst.

Medlemskab af Nota kræver et dokumenteret læsehandicap. I analysen medtages bruger af Nota, som er dokumenteret ordblind.